RUSKI INWALID

N°. 164.

WTOREK 17. Lipca 1817.

CZYLI

WIADOMOŚCI WOJENNE.

Zawarcie. Wiadomości kraiowe: s Peterzburga. Królewstwo Polskie: z Warszawy. — Wiadomości zagraniczne: Niemcy. Niderlandy. Francyia. Hiszpania. Angliia. — Rozmaite wiadomości.

WIADOMOSCI KRAJOWE.

S Peterzburga, 17. Lipca.

Pierwszy Prokuror Rządzącego Senatu *Baronow*, *Naymiłościwiey* mianowanym został Radcą Taynym i Senatorem.

— Vice-Prezes Akademii Cesarskiey Medyko-Chirurgiczney oddziału Moskiewskiego *Wsiewołożski* mianowanym został Twerskim Cywilnym Gubernatorem.

— Jenerał-Maior *Krzyżanowski*, *Naymiłościwiey* mianowanym został Kassyierem wszystkich Rossyskich Orderów.

— Znayduiący się w udziale Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i w rozmaitych do niego należących oddziałach *Naymiłościwiey* mianowani zostali: Peterzburgski Gubernski Marszałek, Rzeczywisty Radca Stanu *Zerebcow*, Radcą Taynym i Senatorem; Radcy Stanu: *Wagner*, Starszy Radca w Komitecie dostarczaiącym sukna na potrzeby Woyska; Xiąże *Dawydów*, Dyrektor poczt Kazańskich, i Dyrektor poczt Tambowskich, *Brawin*, Radcami Stanu Rzeczywistemi. Kamerjunkrowie 5ey klassy, Xiąże *Sczerbatów* i *Lacunski*, Szambelanami Dworu J. C. M. — Radcy Nadworni *Rzymski Korsaków* i *Burnaszew*, Radcami Kollegskiemi.

— W Numerze przeszłym pisma naszego wspomnieliśmy o Reskrypcie *Nayiaśnieyszego Pana*, na mocy którego, zadeterminowana iest pożyczka 500,000 Rubli Assygnacyynych s kassy Inwalidów Jenerał-Porucznika Hrabiego *Ostermana Tołstaia*. — Reskrypt ten iest w te słowa:

Komitetowi Ustanowionemu z roskazu naszego 18. Sierpnia 1814 roku.

«Wdzięczna Oyczyzna, ceniąc należycie zasługi zwycięskiego *naszego* woyska w samym ciągu ostatniey pomyślnie skończoney woyny mysliło o środkach okazania mu swoiey wdzięczności. W tym celu ustanowione zostały rozmaite zaprowadzenia. Summy Inwalidów przeznaczone są na ten szczególny przedmiot aby czynnie wspierały ranionych. Summy takowe, wziąwszy początek z dobrowolnych ofiar, w późnieyszym czasie stanęły na mocnych zasadach iuż to przez dołączone do nich rozmaite przez *Nas* wyznaczone dochody, iuż to przez codzienne wzrastanie obrótów ich własnych i przedłużaiących się ofiar dobrowolne. Nakoniec widziemy z ukontentowaniem, iż summy takowe, stały się zakładem spokoynego i uczciwego stanu rycerzy okrytych bliznami, i pokaleczonych w tey chlubney i świętey woynie. Każdy znich ma pra-

wo udawania się do tych źrodeł i czerpania znich pomocy w potrzebach życia i niedostatku.»

«Doszło do wiadomości *Naszey* że Jenerał-Porucznik Hrabia *Osterman-Tołstoy*, nadwerężywszy maiątek swóy będąc na usługach Oyczyzny iest teraz w potrzebie pomocy pieniężney, dla utrzymania i urządzenia gospodarstwa domowego.»

«Chcąc okazać w tem zdarzeniu pomoc dla niego, a tem samem wdzięczność Oyczyzny i *Naszą* za pamiętne iego męstwo w świetney bitwie pod *Kulmem*, gdzie dowodząc Gwardyią *Naszą*, przez przezorność swoią i stałość, oraz moc ducha otrzymał zwycięstwo i zapieczętował ie utratą ręki. Nieznayduiemy na ten przedmiot stosownieyszego zrzódła nad przeznaczone na wsparcie *Ruskich Inwalidów*; a przeto roskazuiemy Komitetowi (co niema służyć nikomu za przykład) przeznaczyć sposobem pożyczki z summ Inwalidów w Banku pożyczek Państwa będących pięćkroć sto tysięcy rubli s terminem na lat dziesięć 5 procentami. Co zaś do prawideł, według których takowa pożyczka ma bydź dokonaną, i sposobu zapewnienia iey powrótu w terminie naznaczonym, poruczyliśmy Ministrowi skarbu i przychodów, uczynić należne w tey mierze rosporządzenie. — O czem się Komitet przekona z osobnego Reskryptu na imie pomienionego Ministra wydanego a tu w autentyku dołączaiącego się. ALEXANDER.

w Peterzburgu, miesiąca Maia 11. dnia 1817 roku.

— Pan *Berd* właściciel machyny parowey która tu co dzień odbywa podróż z stolicy do Kronsztatu, wyczytawszy z rozmaitych gazet o przypadkach smutnych wydarzonych w Anglii i Ameryce gdzie w niektórych s podobnych machin pękły kotły i stały się przyczyną nieszczęścia płynącym na nich, zaręcza publiczność tuteyszą, iż machiny iego niemogą ulegać podobnym przypadkom, mechanika albowiem iest zupełnie inna i wszelkie zaręczaiąca bespieczeństwo.

Królewstwo Polskie.

Dnia 17. bieżącego miesiąca i roku, o godzinie 11 tey po mszy żałobney w kościele górnym *Sgo Krzyża*, ciało ś. p. Xiążęcia *Józefa Poniatowskiego*, Wodza Naczelnego woysk Polskich, wyprowadzone będzie za wiadomością Rządową z tegoż kościoła, iako z mieysca tymczasowego swego pobytu. Grób przez *Stanisławu Augusta*, Króla Polskiego, iego Stryia, w wolném mieście *Krakowie* przygotowany, przeznaczonym iest na wieczny szanownym tym zwłokom spoczynek. Prowadzone będą na mieysce swego przeznaczenia gościncem pocztowym z Warszawy aż do Krakowa.

Szlachetne uczucia Współrodaków naszych, są dostateczną rękoymią godney tak poważnego acz smutnego obrzędu w dniu wspomnionym świetności, o którym miałem sobie za powinność Prześwietną Publiczność uwiadomić.

Linowski S. K. P.
Exekutor ostatniey woli ś. p. Xiążęcia.

Dyrekcyia Jeneralna Loteryy Kraiowych Królestwa Polskiego.

W dalszym ciągu obwieszczenia a agituiącém się ciągnieniu Loteryi na Maiętność *Tyszowce* w dniu 7. m. i r. b. do Gazet podanego, uwiadomiaednieyszém, iż w dniu 8. b. m. odciągnięto 800 Numerów, z których poniżey wyrażone wygrały, iako to: Nra 80,839 — 83,285 — 56,101 — 6211 — 60,370 — 67,758 — 49,050 — 10,948 po cz. zł. 5.

W dniu 9. b. m. odciągnięto 800 Numerów, z tych wygrały Nra 17,889 — 83,537 — 43,347 80,967 — 12,377 — 10,712 — 80,032 — 74,155 64,965 — 82,021 — 36,753 — 63002 — 11,249 41,554 — 999 — 54,073 po cz. zł. 5, a Nra 1081 31,321 po cz. zł. 10.

W dniu dzisieyszym zrana i po południu odciągnięto 1600 Numerów, z tych wygrały Nra 61,236 — 46,851 — 43,133 — 36,204 — 67,450 74,635 — 2309 — 17,086 — 78,422 — 71,228 84,672 — 41,576 — 7837 — 77,323 — 13,316 60,604 — 41,961 — 31,784 — 63,604 — 77,804 po cz. zł. 5. Ner 29,374 cz. złot. 15. Ner 61,030 cz. zł. 75.

Dalsze ciągnienie ninieyszey Loteryi do dnia następuiącego na godzinę 9tą rano odłożone zostało, i odtąd takowe z przyczyny ukończonego na dniu wczorayszym ciągnienia 5tey Klassy 11tey Loteryi, codziennie tak zrana, iako też po południu, święta wyiąwszy, kontynuować się będzie.

W Warszawie d. 10. Lipca 1817.

Kochanowski.
Straszak S. J. D.

Z Warszawy, 8. *Lipca.*

Postanowienia Namiestnika Królewskiego, o Administracyi Policyi Lekarskiey.

(Dalszy ciąg.)

ROZDZIAŁ II.

O examinach osób trudniących się leczeniem i lekarstwami.

Art. 14. Osoby chcące uzyskać pozwolenie

leczenia iako Doktorowie Medycyny, po dopełnieniu przepisu w Rozd. I. o examinach Lekarzy Art. 2. wskazanego, powinny odbydź:

a. Kurs anatomiczny w Wydziale Akademickim Lekarskim w Warszawie w przytomności Professora Anatomii tegoż wydziału i dwóch innych Professorów. Kurs ten ma się składać z iedney lekcyi, a protokół iego Radzie Ogólney Lekarskiey przez Dziekana Wydziału przesłany będzie.

b. Kurs Kliniczny pod dozorem Professora Kliniki, pod czas którego naymniey dwóch chorych leczyć maią. Takowy kurs naywięcey cztery tygodnie trwać powinien

c. Opisać historyią choroby osób w kursie klinicznym sobie powierzonych, wraz z sposobami do ich leczenia używanemi, która od Professora Kliniki roztrząśnięta, Radzie Ogólney Lekarskiey odesłaną będzie.

Poczém żądaiący pozwolenia udaie się na ścisły examen z teoryi i wiadomości lekarskich do Rady Ogólney Lekarskiey, składa iey rozprawę przez siebie napisaną, a ta względem uznania go zdatnym i wydania mu zaświadczenia podług przepisów w Rozdziale poprzedzaiącym, postąpi.

Art. 15. Chcący otrzymać pozwolenie do praktyki w stopniu Chirurga 1 rzędu winien odbyć.

a. Kurs anatomiczny z dwóch lekcyy w Wydziale Akademicznym Lekarskim Warszawskim, w przytomności Professora Anatomii i dwóch innych Professorów.

b. Kurs chirurgiczny, składaiący się z 2ch lekcyy w przytomności Professora Chirurgii, i 2ch innych Professorów. Protokóły obu tych kursów przez Dziekana Wydziału Radzie Ogólney Lekarskiey odesłane będą.

c. Kurs kliniczny lekarski, i kurs kliniczny chirurgiczny, pierwszy pod dozorem Professora Kliniki, drugi pod dozorem Professora Chirurgii. Podczas tych kursów naywięcey niedziel 4 trwaiących powinien leczyć dwóch przynaymniey chorych wewnętrznie i dwóch zewnętrznie.

d. Ułożyć historyią chorób w kursach poprzedzaiących, onemuż powierzonych, wraz z sposobami do leczenia ich używanemi, a tę przez Professorów Kliniki i Chirurgii stwierdzoną, Dziekan Wydziału, Radzie Ogólney Lekarskiey prześle.

Po dopełnieniu tego udaie się Kandydat na ścisły examen z teoryi do Rady Ogólney Lekarskiey, stosownie do opisu w artykule poprzedzaiącym

Art. 16. Żądaiący pozyskać pozwolenie do praktyki iako Chirurg 2go rzędu, examinowany będzie przez Kommissyią examinacyyną tego Woiewództwa, w którém zamieszkanie obiera, a to stosownie do Art. 5, Rodz. I, i przed nią podług instrukcyi szczególney dowieść powinien, iż posiada wiadomości grubszey Anatomii, sposób leczenia i opatrywania ran wszelkiego rodzaiu, złamanych kości, naukę o bandażach czyli o paskach, puszczania krwi, iako też operacyy pomnieyszych etc. Po odbytym examinie Kommissyia Exam. Woiewodzka, ieżeli osądzi, wyda żądaiącemu zaświadczenie zdatności, spisze protokół examinu, i prześle właściwą drogą do zatwierdzenia i wydania od Kommissyi Rządowey Spraw Wewnętrznych i Policyi pozwolenia do praktyki. Uczniów do Chirurgów 2 go rzędu lub do Aptekarzy przyymowanych, examinuie Fizyk Woiewódzki; Podaptekarży czyli Subiektów examinuie Fizyk Woiewódzki wraz z Aptekarzem przez Kommissyią Woiewódzką, według Art. 5, Rodz. I, ustanowionym, stosuiąc się do szczególnych instrukcyy wydać się maiących.

(Dalszy ciąg późniey.)

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

NIEMCY.

Z Wiednia, 15. *Lipca.*

Cesarz JMość utwierdzić raczył przedstawione sobie prawidła Banku Austryiackiego narodowego. Prawidła takowe obiecuiące powszechny pożytek wkrótce drukiem ogłoszone będą i od tey daty poczną się uskuteczniać.

— Cena chleba co dzień się zmnieysza, ato nad zwyczaynym sposobem.

— W tych dniach przybył tu s Peterzburga Cesarsko-Rossyyski Radca Stanu *Polityka.*

Od brzegów Menu, 7. *Lipca.*

4. b. m. Wyszedł reskrypt Królewski na imie prezesa byłego zgromadzenia Stanów Wirtembergskich w którem zalecono mu rozesłać okolniki do wszystkich członków donoszące o rozwiązaniu zgromadzenia, w przyieciu których każdy powinien się podpisać. Na mocy tegoż reskryptu wszystkie akta i papiery czynności zgromadzenia powinne bydź zebrane, o pieczętowane, i przesiane na rospatrzenie *Kamererowi* Radcy głównego Rządu.

— Donoszą z Sztutgardu, że Hrabia *Waldeck* wyieżdza do dóbr swoich. Pp. *Fiszerowi*, *Wokejowi*, i *Weysgarzowi* zwierzchność mieyscowa zabroniła miewać iakie bądz zgromadzenia w domach swoich. Prawo Obywatelstwa Pułkownika *Massenbacha* podpada wątpliwości, niedawno al-

bowiem kupił maiętność w Państwie Wirtembergskiem.

S Frankfortu, 8. *Lipca.*

Dnia wczorayszego odbył się tu uroczysty obchod, przenikaiący aż do głębi serca każdego s przytomnych tuteyszych obywateli, rolnik i oberżysta *Schmidt* wprowadził do miasta pierwszy wóz tegorocznych nowych żywności. U bram mieyskich spotkali go wszyscy obywatele rozmaitego wieku, płci i stanu. Wóz był pięknie ozdobiony, na nim stały dwa drzewa, obwinięte girlandą z bławatków. Na iedném z nich był napis. — «Na cześć i dziękczynienie, temu który nam zesłał obfity pokarm.» «Na drugim zaś były te słowa: «Wszystko zależy od błogosławieństwa Bożego.» Młodzieńcy i Panny s kłosami w ręku i wieńcami s kwiatów na głowach, poprzedzali wóz ten prawdziwego tryumfu, za którym postępowali uczniowie szkół z swoiemi nauczycielami. Skoro ta piękna processyia przybliżyła się wolnym krokiem do Kościoła Sey Katarzyny, sławny kaznodzieia *Fryderyk* powiedział mowę w wyrazach dobitnych i poruszaiących, zachęcaiąc słuchaczów, do okazania wdzięczności Naywyższemu, który zesłał nową obfitość żywności. Za temę kazania wziął następuiące słowa: «Wszelkie dobro i każde doskonałe dzieło, od Ciebie pochodzi z wysokości.» Serca wszystkich napełnione były niebieskiem ukontentowaniem i ten religiyny obchod zakończonym był przez hymn kościelny który całe zgromadzenie spiewało.

N I D E R L A N D Y.

Z Bruxelli, 8. *Lipca.*

Jego Królewicowska Mość Xiąże *d'Orange* iadąc konno koło poiazdu Xiężney małżonki swoiey, spadł s konia i stłukł mocno kolano; lecz teraź iuż się ma zupełnie dobrze, kilka razy wychodził potem pieszo.

F R A N C Y I A.

S Paryża, 4. *Lipca.*

Xiąże *Wellington* ma się znaydować na popisach wóysk Prusskich, które maią się odbywać na brzegach rzeki *Maas*. Powiadaią, iż Xiąże zaprasza Króla Pruskiego na ieneralny popis prawego skrzydła wóysk sprzymierzonych.

— Jeneral *Domage*, *Belsar* i Margrabia *Lavalette* wzięci są pod areszt.

— 28. p. m *W Ekwerd* o godzinę drogi od *St. Omer* wyleciały dwa prochowe młyny na powietrze. Szczęściem nikt z ludzi niezginął.

— 1. 6. m. Wielkie tłumy pospólstwa zebrały się na placu gdzie się odbywa parada woyskowa, i dali poznać sposobem nieoboiętnym nieukontentowanie swoie gwardyi narodowey, będącey wtenczas na straży. Wielu z naczelników zamieszania schwytano a teraz sprawa ta rozbiera się w sądzie ziemskim.

— Zawczora Umarł tu sławny Mineralog *Lametteri* maiąc wieku lat 75.

H I S Z P A N I A.

Z Madrytu, 21. *Czerwca.*

Schwytany w Lizbonie Baron *Eben*, odkrył ważne doniesienia; wielu Oficerów Portugalskich i innych osob znakomitych zamieszanych do tey sprawy, wzięto pod straże.

A N G L I A.

Z Londynu, 4. *Lipca.*

Gazeta nasza Kuryier, zbiia dwie pogłoski, które się tu roschodziły niedawno: Pierwszą znich była wiadomość o niespokoynościach i zamieszaniach na wyspie Malcie, drugą: doniesienie iakoby Papież pisał do Rządu Angielskiego prosząc o przeniesienie Bonapartego z wyspy Swiętey Heleny na inne mieysce.

ROZMAITE WIADOMOSCI.

— Niezmordowany Autor *Pradt* niedawno iescze wydał dzieło pod tytułem: *Les trois derniers mois de l'Amerique méridionale et du Bresil* — Trzy miesiące ostatnie Ameryki południowey i Brezylii.

— W myślach Pana *Bannale* niedawno wydanych w Paryżu zawarto iest między innemi następuiące: «*Wolność*, *Rowność* albo *śmierć!* Oto są wyrazy które ustawnie powtarzano w czasie rewolucyi. *Wolność* napełniła Francyią więzieniami; *Rowność* pomnożyła tytuły i godności; *zgoda* czyli braterstwo wydało zamieszania i kłótnie. Smierć tylko iedna potrafiła wszystkich pogodzić!»

— Ostatniego dnia przeszłego miesiąca zebrało się mnóstwo ludu nad brzeg sekwany w Paryżu. Człowiek nayspokoyniey idący pośrodku tey rzeki zwabił tych licznych widzów. Przechadzaiąc się takim sposobem po powierzchni wody, palił tytuń, pił, i iadł bardzo spokoynie. Za zbliżeniem się dopiero do brzegu koło mostu Królewskiego poznali w nim mieszkańcy Paryża *Schmidta* Niemca, wynalazcę machiny, za pomocą ktorey możno chodzić powodzie.

W S T. P E T E R Z B U R G U, *w* D R U K A R N I K A R O L A K R A Y A.